

TALLINNAN TAVARATAO, VIIDES KERROS

Osavuositarkastus Q3 2016

STOCKMANN

STOCKMANN Oyj Abp, Osavuositarkastus 28.10.2016 klo 8.00 EET

Konsernin kolmas vuosineljännes oli jälleen kannattava

Heinä–syyskuu 2016:

- Konsernin liikevaihto oli 288,9 miljoonaa euroa (317,9 miljoonaa euroa).
- Liikevaihto jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla laski 5,5 prosenttia.
- Suhteellinen myyntikate kasvoi 54,8 prosenttiin (51,8 prosenttia).
- Liikevoitto oli 2,9 miljoonaa euroa (-10,6 miljoonaa euroa).

Tammi–syyskuu 2016:

- Konsernin liikevaihto oli 914,7 miljoonaa euroa (1 014,7 miljoonaa euroa).
- Liikevaihto jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla laski 3,0 prosenttia.
- Suhteellinen myyntikate kasvoi 53,3 prosenttiin (50,4 prosenttia).
- Liiketulos oli -16,3 miljoonaa euroa (-56,8 miljoonaa euroa).
- Katsauskauden tulos oli -40,6 miljoonaa euroa (-69,7 miljoonaa euroa).
- Osakekohtainen tulos oli -0,62 euroa (-0,97 euroa).

- Lindexin ja Real Estaten hyvä tuloskehitys jatkui. Stockmann Retailin tulos on edelleen haasteellinen parantuneesta Q3-liiketuloksesta huolimatta.

- Venäjän tavarataloliiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi. Tuloslaskelman vertailuluvut ja niihin liittyvät erät on muutettu vastaavasti. Puolivuotiskatsauksen kommentit viittaavat ainoastaan jatkuviin toimintoihin.

Vuoden 2016 näkymät pysyvät ennallaan:

Stockmann arvioi, että konsernin vuoden 2016 liikevaihto laskee vuodesta 2015 käynnissä olevien strategisten toimenpiteiden johdosta, joilla pyritään kannattavuuden parantamiseen. Oikaistun liiketuloksen odotetaan olevan hieman positiivinen vuonna 2016.

AVAINLUKUJA

Jatkuvat toiminnot	7-9/2016	7-9/2015	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015
Liikevaihto, milj. euroa	288,9	317,9	914,7	1 014,7	1 434,8
Suhteellinen myyntikate, prosenttia	54,8	51,8	53,3	50,4	50,6
Liiketulos, milj. euroa	2,9	-10,6	-16,3	-56,8	-52,5
Oikaistut liiketulokseen*, milj. euroa	0,0	3,2	0,0	9,8	24,0
Oikaistu liiketulos (EBIT), milj.euroa	2,9	-7,4	-16,3	-47,0	-28,5
Oikaistu liiketulos ennen poistoja (EBITDA), milj.euroa	17,6	10,0	27,6	5,4	43,4
Nettorahoituskulut, milj. euroa	5,0	4,9	14,0	14,0	21,2
Tulos ennen veroja, milj. euroa	-2,1	-15,5	-30,2	-70,8	-73,7
Katsauskauden tulos, milj. euroa	-7,3	-10,4	-40,6	-69,7	-88,9
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, euroa	-0,12	-0,14	-0,62	-0,97	-1,24
Henkilöstö, keskimäärin	9 144	10 750	9 200	10 966	10 763

Jatkuvat ja lopetetut toiminnot	7-9/2016	7-9/2015	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015
Osakekohtainen nettotulos, laimentamaton, euroa	-0,12	-0,23	-0,47	-1,17	-2,43
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	-33,7	-31,8	-54,6	-79,8	17,2
Investoinnit, milj. euroa	10,1	10,8	29,6	37,0	53,4
Oma pääoma/osake, euroa			14,05	14,19	14,53
Nettovelkaantumisasaste, prosenttia			80,8	89,9	72,1
Omavaraisuusaste, prosenttia			45,4	43,8	46,1
Osakkeiden määrä, laimentamaton, painotettu keskiarvo, 1 000 kpl			72 049	72 049	72 049
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia			-3,5	-5,2	-7,6

* Oikaistut vuonna 2015 liittyvät Akateemisen Kirjakaupan, Oulun tavaratalon, Seppälän sekä konsernin muihin uudelleenjärjestelykustannuksiin.

Stockmann on muuttanut raportoinnissa käyttämäänsä terminologiaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) antamien ohjeiden mukaisesti. Vaihtoehtoiset tunnusluvut kuvaavat paremmin liiketoiminnan kehitystä ja helpottavat vertailuja tilikausien välillä. Toisesta vuosineljänneksestä 2016 alkaen aiemmin käytetty termi ”ilman kertaluonteisia eriä” on korvattu termillä ”oikaistu” ja sen seurauksena ”liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä” on korvattu termillä ”oikaistu liiketulos (EBIT)”. Vastaavasti ”oikaistu EBITDA” on laskettu oikaistusta liiketuloksesta ilman poistoja.

Stockmann käyttää termiä ”jatkuvat tuote- ja liiketoiminta-alueet” mikä viittaa toimintaan, joihin eivät kuulu Venäjän vähittäiskauppaliiketoiminta (Stockmann ja Lindex), Seppälä, Hobby Hall, Stockmann Beauty, lentokenttämyymälä eivätkä tuotealueet, joista Stockmann on luopunut tavarataloisista (elektronikka, kirjat, urheiluvälineet, lelut ja lemmikkieläintarvikkeet). Vaihtoehtoisina tunnuslukuina käytetään myös myyntikatetta ja suhteellista myyntikatetta. Myyntikate lasketaan vähentämällä liikevaihdosta aineiden ja tarvikkeiden käyttö. Suhteellinen myyntikate lasketaan ilmoittamalla myyntikatteen suhde liikevaihtoon prosentteina.

Toimitusjohtaja Lauri Veijalainen:

Stockmann jatkaa strategiansa toteuttamista keskittymällä ydinliiketoimintoihinsa, joita ovat Stockmann Retail, Real Estate ja Lindex. Konsernin liikevoitto kolmannella vuosineljänneksellä oli 2,9 miljoonaa euroa (-10,6 miljoonaa euroa) ja tämä oli kuudes peräkkäinen vuosineljännes, kun liiketulos parani. Erityisen ilahduttavaa on, että ensimmäistä kertaa kolmeen vuoteen konsernin kolmannen vuosineljänneksen tulos oli positiivinen.

Tuloksemme alkavat vähitellen kääntyä oikeaan suuntaan. Konsernin suhteellinen myyntikate parani vuosineljänneksen aikana 54,8 prosenttiin sekä Stockmann Retailin että Lindexin parannusten ansiosta. Lindex jatkoi tuloskasvuun, vaikka myynnillisesti syyskuu oli heikko Ruotsin muotimarkkinoiden vähittäiskauppiaille. Stockmann Retail paransi liiketulostaan tehostamisohjelman liittyvien kustannussäästöjen johdosta, vaikka myynti jäi alle odotusten ja siksi meidän on nopeutettava käännettä. Raportointikauden aikana olemme menestyksellisesti jatkaneet Helsingin lippulaivamyymälän ja Turun tavaratalon Herkun kunnostuksia. Lisäksi teimme kesällä merkittäviä uudelleenjärjestelyjä toiminnassamme.

Real Estate jatkaa vakaata tuloskehitystään, ja Nevsky Centren tilanne Pietarissa parani vuokrausasteen noustessa neljänneksen aikana uusien vuokrasopimusten ansiosta. Muutoksena nykyiseen strategiaan Stockmannin hallitus on päättänyt tutkia Nevsky Centren mahdollista myyntiä.

Hullut Päivät -kampanja pidettiin lokakuussa, vuosineljänneksen vaihduttua. Olemme melko tyytyväisiä kampanjan tulokseen, ja tämä on hyvä lähtökohta vuoden viimeiselle neljännekselle. Tulemme panostamaan kaikki voimamme tulevaan joulusesonkiin varmistaaksemme hyvät tulokset, koska niillä on ratkaiseva merkitys Stockmannin koko vuoden tuloskehitykseen.

Strategia

Stockmann-konserni keskittyy kehittämään vähittäiskauppatoimintojaan ja kiinteistöliiketoimintaansa tavaratalokiinteistöissään. Lisäksi Lindexin kehittäminen ja laajentaminen jatkuvat. Stockmann harkitsee Pietarin Nevsky Centre -kauppakeskuksen myymistä.

Stockmann investoi tavaratalojensa uudistamiseen tarjotakseen entistä parempia asiakaskokemuksia. Stockmann avaa täysin uuden tavaratalon Tapiolaan maaliskuussa 2017. Helsingin keskustan lippulaivatavaratalossa tehtiin merkittäviä kunnostustöitä kolmannen vuosineljänneksen aikana. Uusi naisten asusteosasto ja kodinosasto avattiin elokuussa. Lisäksi monet uudet kumppanit avasivat myymälöitään Helsingin lippulaivatavaratalossa. Uudistukset saadaan valmiiksi marraskuun aikana, jolloin avautuu esimerkiksi uusia kahviloita ja uusia kosmetiikkamerkkejä lanseerataan.

Turussa aloitettiin toisella vuosineljänneksellä Herku-osaon uudistushanke, joka valmistuu marraskuussa. Tallinnan tavaratalon viidennessä kerroksessa tehtiin merkittäviä kunnostustöitä ja uusittu kerros, jossa on useita uusia kumppaneiden palveluja ja myymälöitä, avattiin lokakuussa. Myös Riian tavaratalon toisessa kerroksessa avautui useita uusia vuokralaisten myymälöitä.

Uusi Stockmann-verkkokauppa lanseerataan kuluvan vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Uudella alustalla toimivaan verkkokauppaan tulee vaihteittain uusia ominaisuuksia, kuten esimerkiksi tavarataloissa myytävien tuotteiden saatavuustietojen näkyminen verkossa. Uusi Hullut Päivät -verkkokauppa lanseerattiin lokakuussa kampanjan yhteydessä.

Tehokkuusohjelma

Stockmann aloitti helmikuussa 2015 tehokkuusohjelman, jonka tavoitteena ovat 50 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt. Nämä näkyvät tuloksessa vuoden 2016 loppuun mennessä. Ohjelman toimenpiteitä ovat olleet Stockmannin tukitoimintojen uudistaminen ja henkilöstömäärän vähentäminen, sopimusehtojen uudelleen neuvottelemine tavarantoimittajien kanssa sekä myymälätilojen vapauttaminen Stockmannin omasta vähittäiskaupasta ulkopuolisille vuokralaisille.

Stockmannin tukitoiminnoissa käynnistettiin kesäkuussa lisätoimia, joilla tavoitellaan noin 20 miljoonan euron vuosittaisia kustannussäästöjä vuoden 2017 aikana. Henkilöstön kanssa käydyt yhteistoimintaneuvottelut päättyivät elokuussa. Neuvottelujen tuloksena vähennettiin noin 300 työpaikkaa, joista pääosa toteutettiin irtisanomisina. Tavaratalojen myyjien määrää ei vähennetty, jotta varmistetaan erinomainen asiakaspalvelu.

Stockmann käynnisti yhteistoimintaneuvottelut myös Hobby Hallin henkilöstön kanssa syyskuussa. Neuvottelut koskivat noin 200 henkilöä ja niiden seurauksena 38 henkilön työsuhde päättyi lokakuussa. Tavoitteena on kevyempi organisaatio entistä tehokkaammilla prosesseilla ja toimintatavoilla. Näiden toimenpiteiden vuosittaisten kustannussäästöjen odotetaan olevan noin 3 miljoonaa euroa.

Stockmannin uusi, pitkälle automatisoitu jakelukeskus otettiin käyttöön toukokuussa 2016 ja toimintaa on vähitellen viety kohti täyttä kapasiteettia. Uuden jakelukeskuksen myötä toimitusajat nopeutuvat ja Stockmann tulee saamaan noin 5,5 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt verrattuna vuoteen 2014. Säästöjen odotetaan toteutuvan täysimääräisinä vuodesta 2018 eteenpäin. Vuoden 2016 siirtymäkauden aikana Stockmann Retailin logistiikkakustannukset kasvavat kuitenkin noin 2 miljoonaa euroa johtuen päällekkäisistä vuokra- ja muista kustannuksista.

Liikevaihto ja tulos jatkuissa toiminnoissa

Yleinen taloudellinen tilanne pysyi edelleen epävarmana Stockmannin päämarkkina-alueilla vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä. Suomessa kuluttajien luottamus ja ostovoima pysyivät alhaisella tasolla ja vähittäiskaupan markkinatilanne pysyi edelleen heikkona kolmannen vuosineljänneksen aikana. Suomen muotimarkkinat laskivat 2,5 prosenttia tammi-syyskuussa (lähde: TMA). Ruotsissa muotimarkkinat kasvoivat vain 0,5 prosenttia tammi-syyskuussa johtuen hyvin heikosta kehityksestä syyskuussa (lähde: Stilindex). Vähittäiskaupan markkinat säilyivät suhteellisen vakaina Baltian maissa, vaikka kilpailu on lisääntynyt erityisesti Virossa.

Stockmann-konsernin liikevaihto tammi-syyskuussa oli 914,7 miljoonaa euroa (1 014,7 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 3,0 prosenttia. Muotiketju Seppälän liikevaihto sisältyy vuoden 2015 vertailulukuihin myyntipäivään 1.4.2015 asti.

Liikevaihto Suomessa oli 430,3 miljoonaa euroa (519,4 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 7,5 prosenttia. Liikevaihto ulkomailla oli 484,4 miljoonaa euroa (495,3 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto kasvoi 0,9 prosenttia.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,3 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa), jotka koostuivat kirjojen logistiikkayhtiön Kirjavälityksen ja Espoon Friisinkeskuksen liikekiinteistön osakkeiden myynnistä.

Konsernin tammi-syyskuun liiketoiminnan myyntikate oli 487,9 miljoonaa euroa (511,5 miljoonaa euroa) ja suhteellinen myyntikate oli 53,3 prosenttia (50,4 prosenttia). Kasvu johtui pääosin Stockmann Retailin parantuneesta myyntikatteesta.

Toiminnan kulut laskivat 55,5 miljoonaa euroa ja olivat 460,3 miljoonaa euroa (515,9 miljoonaa euroa). Lasku johtui kustannussäästötoimenpiteistä kaikissa liiketoimintayksiköissä.

Liiketulos ennen poistoja (EBITDA) oli 27,6 miljoonaa euroa (-4,4 miljoonaa euroa tai 5,4 miljoonaa euroa ilman oikaisuja). Poistot laskivat 43,8 miljoonaa euroon (52,4 miljoonaa euroa). Tämä oli seurausta vähentyneistä investoinneista sekä Nevsky Centre -kauppakeskuksen uudelleenluokittelemisesta sijoituskiinteistöksi.

Tammi-syyskuun liiketulos parani ollen -16,3 miljoonaa euroa (-56,8 miljoonaa euroa tai oikaistu liiketulos -47,0 miljoonaa euroa). Kaikki liiketoimintayksiköt paransivat liiketuloksiaan.

Stockmann-konsernin kolmannen vuosineljänneksen (heinä-syyskuu) liikevaihto oli 288,9 miljoonaa euroa (317,9 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 5,5 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto Suomessa oli 128,3 miljoonaa euroa (148,1 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 8,2. Liikevaihto ulkomailla oli 160,6 miljoonaa euroa (169,8 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 3,5 prosenttia.

Kolmannen neljänneksen liiketoiminnan myyntikate oli 158,4 miljoonaa euroa (164,8 miljoonaa euroa) ja suhteellinen myyntikate oli 54,8 prosenttia (51,8 prosenttia). Suhteellinen myyntikate kasvoi sekä Stockmann Retailin että Lindexin toiminnassa.

Toiminnan kulut laskivat tehokkuusohjelman ansiosta 17,1 miljoonaa euroa ja olivat 140,8 miljoonaa euroa (157,9 miljoonaa euroa).

EBITDA oli 17,6 miljoonaa euroa (6,8 miljoonaa euroa tai 10,0 miljoonaa euroa ilman oikaisuja). Poistot laskivat 14,7 miljoonaa euroon (17,5 miljoonaa euroa).

Liikevoitto kasvoi toisella vuosineljänneksellä 2,9 miljoonaa euroon (-10,6 miljoonaa euroa tai oikaistu liikevoitto -7,4 miljoonaa euroa). Erityisesti Stockmann Retailin liiketulos parani.

Nettorahoituskulut olivat tammi-syyskuussa 14,0 miljoonaa euroa (14,0 miljoonaa euroa). Valuuttakurssitappiot olivat 2,0 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa).

Tammi-syyskuun tulos ennen veroja oli -30,2 miljoonaa euroa (-70,8 miljoonaa euroa).

Tammi-syyskuun tuloverot olivat 10,4 miljoonaa euroa (-1,1 miljoonaa euroa) ja ne koostuivat Lindexin ja muiden tytäryhtiöiden veroista. Edellisen vuoden tuloveroissa on mukana tappioihin liittyvät laskennalliset verosaamiset.

Katsauskauden tulos oli -40,6 miljoonaa euroa (-69,7 miljoonaa euroa). Katsauskauden nettotulos sisältäen lopetetut toiminnot oli -30,1 miljoonaa euroa (-84,6 miljoonaa euroa). Lopetettujen toimintojen tulos esitetään erillisessä taulukossa tämän katsauksen lopussa.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli -0,62 euroa (-0,97 euroa) tai -0,47 euroa (-1,17 euroa) sisältäen lopetetut toiminnot. Oma pääoma osaketta kohti oli 14,05 (14,19).

Liikevaihto ja tulos liiketoimintayksiköittäin jatkuvissa toiminnoissa

Stockmannin liiketoimintayksiköt ja raportoivat segmentit ovat Stockmann Retail, Real Estate ja Lindex. Venäjän tavaratalotoiminnot, jotka olivat osa Stockmann Retailia niiden myymiseen saakka 1.2.2016, on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä. Tuloslaskelman vertailuluvut ja niihin liittyvät erät on muutettu vastaavasti. Stockmann on arvostanut 1.1.2015 alkaen omistamansa tavaratalokiinteistöt IAS 16 -standardin mukaisesti käypään arvoon. Nevsky Centre -kauppakeskus on luokiteltu IAS 40 -standardin mukaisesti sijoituskiinteistöksi 1.2.2016 lähtien, koska sitä ei enää käytetä yhtiön omaan liiketoimintaan. Sijoituskiinteistöistä ei tehdä poistoja, mutta kaikki voitot tai tappiot, jotka ovat seurausta muutoksista kiinteistön käyvässä arvossa, kirjataan voitoksi tai tappioksi sille tilikaudelle, jolloin ne aiheutuvat. Lisätietoja löytyy katsauksen lopusta kohdasta Laadintaperiaatteet.

Stockmann Retail

Stockmann Retailin tammi-syyskuun liikevaihto oli 428,1 miljoonaa euroa (512,3 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 8,7 prosenttia.

Liikevaihto Suomessa oli 369,2 miljoonaa euroa (449,5 miljoonaa euroa), johon sisältyy Hobby Hallin 52,7 miljoonan euron liikevaihto. Tavaratalojen jatkuvilla tuotealueilla liikevaihto laski 9,7 prosenttia johtuen pääosin Helsingin lippulaivatavaratalon uudistustöistä ja edellisvuotta vähäisemmästä määrästä hintavetoisia kampanjoita.

Liikevaihto ulkomailla eli kahdessa tavaratalossa Baltian maissa oli 58,9 miljoonaa euroa (62,8 miljoonaa euroa), mikä oli 13,8 prosenttia (12,3 prosenttia) liiketoimintayksikön kokonaisliikevaihdosta. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 3,2 prosenttia.

Katsauskauden suhteellinen myyntikate oli 39,6 prosenttia (38,0 prosenttia). Suhteellinen myyntikate parani johtuen tehokkaammista ostoista, kampanjoissa myönnytyistä pienemmistä alennuksista ja muutoksista tuotealueissa.

Toiminnan kulut laskivat tammi-syyskuussa 34,0 miljoonaa euroa ja olivat 222,0 miljoonaa euroa (256,0 miljoonaa euroa). Kustannukset laskivat tukitoimintojen pienempien henkilöstökustannusten ja laskeneiden vuokratulujen johdosta, kun vuokralaisille vapautettiin enemmän myyntitilaa.

Liiketoimintayksikön liiketulos oli -63,8 miljoonaa euroa (-73,3 miljoonaa euroa), josta tavarataloliiketoiminnan osuus oli -57,7 miljoonaa euroa (-69,5 miljoonaa euroa) ja Hobby Hallin -6,1 miljoonaa euroa (-3,8 miljoonaa euroa).

Stockmann Retailin liikevaihto oli heinä-syyskuussa 124,2 miljoonaa euroa (145,1 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 9,1 prosenttia.

Liikevaihto Suomessa oli 106,6 miljoonaa euroa (126,9 miljoonaa euroa), mihin sisältyi Hobby Hallin liikevaihto 16,3 miljoonaa euroa. Tavaratalojen jatkuvilla tuotealueilla liikevaihto laski 10,4 prosenttia.

Liikevaihto ulkomailla oli 17,6 miljoonaa euroa (18,2 miljoonaa euroa), joka oli 14,2 prosenttia (12,5 prosenttia) liiketoimintayksikön kokonaisliikevaihdosta. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 1,8 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen suhteellinen myyntikate oli 40,2 prosenttia (38,4 prosenttia). Suhteellinen myyntikate parani johtuen tehokkaammista ostoista, muutoksista tuotealueissa ja vähäisemmästä määrästä hintavetoisia kampanjoita.

Toiminnan kulut laskivat heinä-syyskuussa 16,2 miljoonaa euroa 64,2 miljoonaan euroon (84,0 miljoonaa euroa).

Kolmannen vuosineljänneksen liiketulos oli -18,0 miljoonaa euroa (-28,9 miljoonaa euroa), josta tavarataloliiketoiminnan osuus oli -15,8 miljoonaa euroa (-26,7 miljoonaa euroa) ja Hobby Hallin osuus -2,2 miljoonaa euroa (-2,2 miljoonaa euroa).

Hullut Päivät -kampanja pidettiin lokakuussa, vuosineljänneksen vaihduttua. Uusi Hullujen Päivien verkkokauppa otettiin käyttöön Suomessa, ja tilaukset verkosta kasvoivat merkittävästi kampanjan aikana. Kampanjan vertailukelpoinen kokonaisymyynti laski 2 prosenttia. Myynti laski 2 prosenttia Suomessa ja oli edellisen vuoden tasolla Baltian maissa. Suurin myynnin kasvu saavutettiin Suomessa kosmetiikassa ja Baltian maissa ruoassa.

Real Estate

Stockmannin omistamien viiden kiinteistön vuokrattava kokonaispinta-ala (GLA) on 144 000 neliometriä. Kiinteistöjen vuokrausaste oli 98,9 prosenttia kolmannen vuosineljänneksen lopussa (98,7 prosenttia).

Stockmannin omissa kiinteistöissä 52 prosenttia vuokrattavasta kokonaispinta-alasta oli Stockmann Retailin käytössä kesäkuun lopussa (71 prosenttia). Lasku johtui pääosin Nevsky Centressä sijaitsevan tavaratalon siirtymisestä uudelle omistajalle 1.2.2016.

KIINTEISTÖT

	Vuokrattava kokonais- pinta-ala, m2 30.9.2016	Vuokrausaste, % 30.9.2016	Stockmann Retailin käytössä, % 1.1.2016	Stockmann Retailin käytössä, % 30.9.2016
Helsingin tavaratalokiinteistö	51 000	99,7	80	79
Kirjatalo, Helsinki	9 000	94,6	30	30
Tallinnan tavaratalokiinteistö	22 000	99,8	85	83
Riian tavaratalokiinteistö	16 000	100	88	86
Nevsky Centre, Pietari	46 000	98,1	44	0
Kaikki omat kiinteistöt yhteensä	144 000	98,9	67	52

1.1.2016 Stockmannin kiinteistöjen käypä arvo oli 918,2 miljoonaa euroa, josta tavaratalokiinteistöjen arvo oli 737,2 miljoonaa euroa ja Nevsky Centren arvo oli 181,0 miljoonaa euroa. Käyvän arvon määrittelyssä käytetty keskimääräinen painotettu markkinatuotto-vaatimus oli 6,0 prosenttia. Vuoden aikana kiinteistöjen poistot vähennetään käyvästä arvosta. Nevsky Centre -kauppakeskuksesta, jota käsitellään sijoituskiinteistönä, ei tehdä poistoja. Kolmannen vuosineljänneksen päättyessä kaikkien Stockmannin omistamien kiinteistöjen uudelleenarvostukseen perustuva arvo oli 904,3 miljoonaa euroa, joka on käypä arvo vähennettynä arvostuksen jälkeen kertyneillä tavaratalokiinteistöjen poistoilla.

Real Estate -liiketoimintayksikön liikevaihto oli tammi-syyskuussa 44,5 miljoonaa euroa (44,9 miljoonaa euroa). Stockmannin kiinteistöjen keskimääräinen kuukausivuokra oli 32,69 euroa/neliometri (33,42 euroa). Omien kiinteistöjen nettotuotot olivat 33,2 miljoonaa euroa (35,9 miljoonaa euroa). Lasku johtui väliaikaisista vuokrien muutoksista Nevsky Centressä ja toiminnan kulukirjausten ajoituksesta. Nettotuottoaste oli 4,9 prosenttia (5,3 prosenttia).

Katsauskauden liikevoitto oli 16,5 miljoonaa euroa (14,6 miljoonaa euroa). Tämä johtui pääosin alhaisemmista poistoista, jotka olivat seurausta Nevsky Centren muuttuneista poistoperiaatteista.

Liiketoimintayksikön liikevaihto oli heinä–syyskuussa 14,9 miljoonaa euroa (15,0 miljoonaa euroa). Stockmannin omistamien kiinteistöjen nettotuotot olivat 10,9 miljoonaa euroa (11,6 miljoonaa euroa). Lasku johtui osaksi toiminnan kulukirjausten ajoituksesta vuonna 2015.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevoitto oli 5,1 miljoonaa euroa (4,5 miljoonaa euroa).

Useita uusia vuokralaisten myymälöitä avattiin kolmannella vuosineljänneksellä. Helsingin lippulaivatavaratalossa Longchamp avasi laukkumyymälän uudistettulla naisten asusteosastolla, White Dress hää- ja iltapukupalvelun ja Polarn o. Pyret lastenvaatemyymälän. Suomen Asunnonvaihtokeskus avasi Open Market -kiinteistöpalvelupisteen lokakuussa ja Joe & the Juice sekä Bar Primero tarjoavat uusia ruoka- ja juomakokemuksia marraskuusta ja Mumin Kaffe helmikuusta 2017 alkaen.

XS Lelut avasi lelukaupan Itiksen ja Tampereen tavarataloihin syyskuussa. Halti ja Scandinavian Outdoor avasivat ulkoilu- ja urheiluvälinekaupat sekä Turun että Tampereen tavarataloissa syyskuussa.

Tallinnassa tavaratalon täysin uudistettu viides kerros avattiin lokakuussa. Uusiin palveluntarjoajiin ja myymälöihin kuuluvat MySushi-, Ron Maca- ja Chat-ravintolat, Mademoiselle-kahvila, Melior Clinics -hyvinvointiklinikka, Vepsäläisen huonekaluliike ja Hästens-myy-mälä. Myös XS Lelut -myymälä avattiin heinäkuussa ja miesten paitoja myyvä Sangar-liike lokakuussa.

Riiassa kello- ja koruliike Laiks, Metropole-optikkoliike, Wood Religion -parturiliike ja sen yhteydessä toimiva miesten mittatilauspuku- ja tekevä Monokel sekä Zvaigzne ABC -kirjakauppa avattiin tavaratalon toisessa kerroksessa lokakuussa.

Lindex

Lindexin liikevaihto laski tammi–syyskuussa 1,3 prosenttia ja oli 461,9 miljoonaa euroa (467,8 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi vertailukelpoisin valuuttakurssein 0,1 prosenttia tai 0,9 prosenttia vertailukelpoisissa myymälöissä. Ensimmäinen vuosipuolisko oli menestys, mutta myynti laski kolmannella vuosineljänneksellä johtuen syyskuun heikosta kehityksestä.

Lindexin suhteellinen myyntikate oli 62,4 prosenttia (62,1 prosenttia).

Toiminnan kulut laskivat 12,8 miljoonaa euroa johtuen Venäjän myymälöiden sulkemisesta ja alentuneista toimisto- ja myymäläkustannuksista.

Lindexin liikevoitto tammi–syyskuussa oli 35,3 miljoonaa euroa (23,3 miljoonaa euroa).

Lindexin liikevaihto laski heinä–syyskuussa 6,2 prosenttia 156,1 miljoonaan euroon (166,2 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski vertailukelpoisin valuuttakurssein 5,0 prosenttia tai 4,3 prosenttia vertailukelpoisissa myymälöissä. Myynti kasvoi heinä- ja elokuussa, mutta laski syyskuussa johtuen poikkeuksellisen lämpimästä säästä päämarkkina-alueilla ja pienemmistä kävijämääristä myymälöissä.

Lindexin kolmannen vuosineljänneksen suhteellinen myyntikate oli 62,8 prosenttia (61,6 prosenttia). Myyntikate kasvoi korkeampien aloitushintojen ja myyntikatteeseen positiivisesti vaikuttaneen, kertaluonteisen kirjauksen johdosta.

Toiminnan kulut laskivat 4,1 miljoonaa euroa johtuen aiempaa alhaisemmista myymälä- ja toimistokustannuksista.

Lindexin liikevoitto oli heinä–syyskuussa 15,7 miljoonaa euroa (15,5 miljoonaa euroa).

Vuonna 2015 Muotiketjut-liiketoimintayksikköön kuului myös Seppälä, kunnes se myytiin 1.4.2015. Liiketoimintayksikön liikevaihto oli tammi–syyskuussa 483,8 miljoonaa euroa sisältäen Seppälän liikevaihdon 16,1 miljoonaa euroa. Liiketulos oli 10,0 miljoonaa euroa sisältäen Seppälän liiketuloksen -13,1 miljoonaa euroa.

Rahoitus ja sitoutunut pääoma

Rahavarat olivat syyskuun 2016 lopussa 12,3 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 14,0 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli -54,6 miljoonaa euroa (-79,8 miljoonaa euroa).

Konsernin taseessa 30.9.2016 Hobby Hallin varat ja vastuut on luokiteltu myytävänä oleviksi varoiksi. Nettokäyttöpääoma ilman rahavaroja ja myytävänä olevia varoja oli syyskuun lopussa 76,3 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 123,1 miljoonaa euroa.

Varastojen arvo oli 205,4 miljoonaa euroa (261,2 miljoonaa euroa). Lasku johtui pääosin lopetetuista tuote-alueista ja myydyistä Stockmann Retailin Venäjän-toiminnoista.

Lyhytaikaiset saamiset olivat 71,0 miljoonaa euroa (74,0 miljoonaa euroa). Koroton vieras pääoma oli 200,1 miljoonaa euroa (212,1 miljoonaa euroa).

Korollista vierasta pääomaa oli syyskuun lopussa 838,7 miljoonaa euroa (941,5 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaista velkaa oli 563,0 miljoonaa euroa (557,6 miljoonaa euroa). Lisäksi konsernilla oli 252,6 miljoonaa euroa nostamattomia pitkäaikaisia komittoituja lainalimiittejä ja 347,1 miljoonaa euroa ei-komittoituja lyhytaikaisia lainalimiittejä. Suurin osa lyhytaikaisesta velasta on hankittu yritystodistusmarkkinoilta. Stockmannilla on myös 84,3 miljoonan euron hybridilaina, jota käsitellään yhtiön omana pääomana.

Omavaraisuusaste oli syyskuun lopussa 45,4 prosenttia (43,8 prosenttia) ja nettovelkaantumisaste oli 80,8 prosenttia (89,9 prosenttia). Vuoden 2015 lopussa omavaraisuusaste oli 46,1 prosenttia ja nettovelkaantumisaste oli 72,1 prosenttia.

Sijoitetun pääoman tuotto oli viimeisen 12 kuukauden ajalta -3,5 prosenttia (-5,2 prosenttia). Konsernin sijoitettu pääoma oli kesäkuun lopussa 1 851,0 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 1 964,0 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Investoinnit olivat tammi–syyskuussa 29,6 miljoonaa euroa (37,0 miljoonaa euroa). Poistot olivat 43,8 miljoonaa euroa (52,4 miljoonaa euroa).

Stockmann Retailin raportointikauden investoinnit olivat yhteensä 13,4 miljoonaa euroa (19,8 miljoonaa euroa). Merkittävä osa investoinneista käytettiin vuosineljänneksen aikana Helsingin ja Turun tavaratalojen uudistamiseen ja uuteen verkkokauppa-alustaan.

Real Estaten investoinnit olivat raportointikauden aikana 4,0 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa). Ne aiheutuivat kiinteistöjen kunnossapidosta ja uudistamisesta uusia vuokralaisia varten pääosin Helsingin keskustan ja Tallinnan tavarataloissa.

Lindexin investoinnit olivat tammi–syyskuussa 12,1 miljoonaa euroa (14,7 miljoonaa euroa). Lindex avasi yhden myymälän Saudi-Arabiassa kolmannen vuosineljänneksen aikana. Neljä myymälää suljettiin vuosineljänneksen aikana: yksi Tšekin tasavallassa, yksi Puolassa ja kaksi Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa, jossa toiminta lopetettiin.

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 0,1 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa).

MYYMÄLÄVERKOSTO

Stockmann-konserni	Yhteensä 31.12.2015	Yhteensä 30.6.2016	Uudet myymälät Q3 2016	Suljetut myymälät Q3 2016	Yhteensä 30.9.2016
Tavaratalot	16	9			9
Outlet-myymlöitä	1	0			0
Hobby Hall -myymälöitä	1	1			1
Lindex-myymlöitä	487	479	1	4	476
joista franchising-myymlöitä	37	38	1	2	37
joista omia myymälöitä	450	441		2	439

Uudet projektit

Vuoden 2016 investointien arvioidaan olevan noin 40–45 miljoonaa euroa. Poistojen odotetaan laskevan johtuen vähentyneistä investoinneista ja Nevsky Centren uudelleenluokittelemisesta sijoituskiinteistöksi. Suurin osa investoinneista liittyy Lindexin myymälöiden uudistamiseen, tietojärjestelmien ja monikanavaisuuteen liittyvien järjestelmien uudistamiseen sekä Stockmannin kiinteistöjen ja myymäläkonseptien uudistamiseen.

Lindex jatkaa uusien myymälöiden avaamista vuonna 2016. Myymälöiden kokonaismäärän odotetaan kuitenkin laskevan vuoteen 2015 verrattuna, sillä Lindex on sulkenut loput myymälänsä Venäjällä sekä sulkee joitain tappiollisia myymälöitä muilla markkina-alueilla. Lindex avaa myös uusia myymälöitä Balkanilla vuoden 2016 lopussa ja vuonna 2007 sekä tutkii mahdollisuuksia laajentaa toimintaansa uusille franchising-markkinoille vuonna 2017.

Osakkeet ja osakepääoma

Stockmannilla on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä osaketta kohden ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni osaketta kohden. Osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa osakkeelta.

Syyskuun 2016 lopussa Stockmannilla oli 30 530 868 A-sarjan osaketta ja 41 517 815 B-sarjan osaketta tai yhteensä 72 048 683 osaketta. Yhtiön osakkeiden tuottama äänimäärä oli 346 826 495.

Osakepääoma oli edelleen 144,1 miljoonaa euroa kolmannen vuosineljänneksen lopussa. Osakekannan markkina-arvo oli 497,8 miljoonaa euroa (490,6 miljoonaa euroa).

Syyskuun lopussa Stockmannin A-osakkeen kurssi oli 7,10 euroa, kun se vuoden 2015 lopussa oli 6,22 euroa, ja B-osakkeen kurssi oli 6,77 euroa, kun se vuoden 2015 lopussa oli 6,25 euroa. Kolmannen vuosineljänneksen aikana vaihdettiin yhteensä 2,6 miljoonaa (2,2 miljoonaa) A-osaketta ja 9,5 miljoonaa (14,6 miljoonaa) B-osaketta Nasdaq Helsingissä. Tämä vastaa 8,5 prosenttia (7,2 prosenttia) keskimääräisestä A-osakkeiden määrästä ja 22,9 prosenttia (35,2 prosenttia) keskimääräisestä B-osakkeiden määrästä.

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia yhtiön osakkeiden ostamiseen tai osakean-teihin.

Stockmannilla oli syyskuun lopussa 50 660 osakkeenomistajaa, kun vuotta aiemmin osakkeenomistajia oli 53 230.

Muutokset johdossa

Stockmannin hallitus nimitti Lauri Veijalaisen (s. 1968), LuK, MBA, toimitusjohtajaksi 12.9.2016 alkaen.

Mikko Huttunen (s. 1968), KTM, nimitettiin Stockmannin henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 15.8.2016 alkaen.

Anna Salmi (s. 1979), KTM, on nimitetty Stockmannin asiakkuusjohtajaksi (Chief Customer Officer) ja johtoryhmän jäseneksi 28.10.2016 alkaen.

Henkilöstö

Stockmann-konsernin keskimääräinen työntekijämäärä jatkuvissa toiminnoissa oli 9 200 (10 966) katsauskauden aikana. Lasku johdettiin pääosin Seppälän myymisestä vuonna 2015 ja henkilöstövähennyksistä Stockmann Retailissa. Kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 6 296 (7 253).

Syyskuun lopussa konsernin palveluksessa oli 8 816 työntekijää (11 169) jatkuvissa toiminnoissa, ja heistä 3 546 (5 475) työskenteli Suomessa. Ulkomailla työskenteli 5 270 henkilöä (5 694) ja heidän osuutensa koko henkilöstöstä oli 59,8 prosenttia (51,0 prosenttia).

Konsernin palkkakulut olivat katsauskaudella jatkuvissa toiminnoissa 166,5 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2015 olivat 200,4 miljoonaa euroa. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kokonaiskulut olivat 216,6 miljoonaa euroa (239,6 miljoonaa euroa eli 23,7 prosenttia (23,6 prosenttia) liikevaihdosta).

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Stockmannin yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti osakkeenomistajien nimitystoimikunta koostuu Stockmannin osakasluetteloon 1.9.2016 rekisteröityjen neljän äänimäärältään suurimman osakkeenomistajan nimeämistä edustajista sekä hallituksen puheenjohtajasta, joka toimii asiantuntijajäsenenä. Nimitystoimikunta valmistelee hallituksen jäseniä ja hallituspalkkioita koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle vuonna 2017.

Osakkeenomistajat ovat nimenneet seuraavat jäsenet nimitystoimikuntaan: Magnus Bargum, rahastonhoitaja, Svenska litteratursällskapet i Finland, Kaj-Gustaf Bergh, toimitusjohtaja, Föreningen Konstsamfundet r.f. Ole Johansson, hallituksen puheenjohtaja, Hartwall Capital Oy Ab, edustaen HTT STC Holding Oy Ab:ta ja Leena Niemistö, hallituksen puheenjohtaja, Selective Investor Oy Ab, edustaen Kari Niemistöä. Lisäksi hallituksen puheenjohtaja Jukka Hienonen toimii nimitystoimikunnan jäsenenä.

Riskitekijät

Stockmann on altis riskeille, jotka aiheutuvat toimintaympäristöstä, yhtiön omasta toiminnasta ja taloudellisista riskitekijöistä.

Yleinen taloustilanne vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla konsernin markkina-alueilla. Kuluttajien ostokäyttäytymiseen vaikuttavat myös digitalisaatio, lisääntyvä kilpailu ja muuttuvat kulutustavat. Nopeat ja odottamattomat muutokset markkinoilla voivat vaikuttaa niin rahoitusmarkkinoiden kuin kuluttajienkin käyttäytymiseen. Heikko toimintaympäristö voi myös vaikuttaa Stockmannin vuokralaisten toimintaan ja tämän myötä sillä voi olla negatiivinen vaikutus vuokratuloihin ja Stockmannin kiinteistöjen vuokrausteeseen. Näillä tekijöillä voi olla vaikutusta kiinteistöjen käypään arvoon. Yleiseen taloudelliseen tilanteeseen, erityisesti kuluttajien käyttäytymiseen ja ostovoimaan liittyvien epävarmuustekijöiden, arvioidaan olevan ensisijaisia riskejä, jotka vaikuttavat Stockmannin toimintaan vuonna 2016.

Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on yli kaksi kolmasosaa. Muotikauppaan liittyvät olennaisesti tuotteiden lyhyt elinkaari ja trendiriippuvuus, kalenteriin sidottu myynnin kausiluonteisuus sekä alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille. Toimitusketjun vastuullinen hallinta on tärkeää konsernin tavaramerkeille, jotta asiakkaiden luottamus Stockmanniin säilyy. Näihin tekijöihin reagoidaan osana konsernin jatkuvista liiketoiminnan johtamista.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisuuteen tavaravirtoihin. Tavara- tai tietoliikenteen viiveet tai häiriöt voivat hetkellisesti haitata liiketoimintaa. Näitä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla.

Konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja taseeseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron ja Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Yhdysvaltojen dollarin, Venäjän ruplan sekä eräiden muiden valuuttojen välillä. Valuuttakurssien vaihtelut voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön liiketoimintaan. Konsernin velkojen suuren määrän takia rahoitusriskit, jotka aiheutuvat erityisesti korkotasojen vaihteluista, voivat vaikuttaa rahoituskuluihin ja yhtiön taloudelliseen asemaan. Rahoitusriskejä hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti.

Vuoden 2016 näkymät

Stockmann-konsernin päätoimintamaassa Suomessa yleinen talouskehitys pysyy epävarmana ja bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan vain hitaasti. Kuluttajien ostovoiman odotetaan pysyvän alhaisena ja käyttötavaroiden markkinakehitys jatkuu todennäköisesti heikkona. Samanaikaisesti kilpailu lisääntyy.

Ruotsissa, Norjassa ja Baltian maissa bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan olevan jonkin verran korkeampi kuin Suomessa. Kohtuuhintaisen muodin markkinanäkymien Ruotsissa odotetaan pysyvän suhteellisen vakaina. Baltian maissa kilpailun arvioidaan lisääntyvän vähittäiskaupan markkinoilla.

Venäjän talouskehityksen arvioidaan pysyvän heikkona vuonna 2016. Tällä on negatiivinen vaikutus Stockmannin kiinteistöliiketoiminnan vuokratuloihin.

Stockmannin strategia tähtää konsernin pitkän aikavälin kilpailukykyyn ja kannattavuuden parantamiseen liiketoiminnan kokonaisvaltaisen suunnanmuutoksen avulla. Stockmann aloitti helmikuussa 2015 tehokkuusohjelman, jonka tavoitteena ovat 50 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt. Ohjelma etenee suunnitellusti, ja sen keskeiset vaikutukset näkyvät Stockmannin tuloskehityksessä pääosin vuodesta 2016 lähtien. Uusi organisaatiomalli, joka otettiin käyttöön kolmannen vuosineljänneksen aikana, vähentää kustannuksia noin 20 miljoonalla eurolla vuoden 2017 aikana.

Vuoden 2016 investointien arvioidaan olevan noin 40–45 miljoonaa euroa ja vähemmän kuin vuoden 2016 arvioidut poistot.

Stockmann arvioi, että konsernin vuoden 2016 liikevaihto laskee vuodesta 2015 käynnissä olevien strategisten toimenpiteiden johdosta, joilla pyritään kannattavuuden parantamiseen. Oikaistun liiketuloksen odotetaan olevan hieman positiivinen vuonna 2016.

Helsingissä 28.10.2016

STOCKMANN Oyj Abp
Hallitus

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT

Laadintaperiaatteet

Tämä puolivuotiskatsaus on laadittu IAS 34 -standardia noudattaen. Sovelletut laadinta- ja laskentaperiaatteet ovat samat kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta alla kuvattuja muutoksia. Luvut ovat tilintarkastamattomia.

Venäjän ruplaa käytetään Venäjän kiinteistöliiketoiminnan toiminnallisena valuuttana 1.2.2016 alkaen, jolloin Venäjän tavaratalojen myynti vietiin päätökseen. Toiminnallisen valuutan vaihtoa ei sovelleta takautuvasti, mikä tarkoittaa sitä, että kaikki tilinpäätöksen erät muunnetaan euroista rupliksi käyttäen siirtymäpäivän valuuttakurssia. Ei-rahamääräisiin eriin käytetään alkuperäistä hankintahintaa. Siirtymällä ei arvioida olevan merkittävää taloudellista vaikutusta konsernin omaan pääomaan.

Stockmann luokittelee Nevsky Centre -kauppakeskuksen sijoituskiinteistöksi IAS 40:n mukaan 1.2.2016 lähtien, koska sitä ei enää käytetä yhtiön omaan liiketoimintaan. Sijoituskiinteistöstä ei tehdä poistoja, mutta kaikki voitot tai tappiot, jotka ovat seurausta muutoksista kiinteistön käyvässä arvossa, kirjataan voitoksi tai tappioksi sille tilikaudelle, jolloin ne aiheutuvat.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Jatkuvat toiminnot			
LIIVEVAIHTO	914,7	1 014,7	1 434,8
Liiketoiminnan muut tuotot	1,3	0,2	0,2
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-428,1	-503,4	-709,3
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	-216,6	-239,6	-321,5
Poistot ja arvonalentumiset	-43,8	-52,4	-71,9
Liiketoiminnan muut kulut	-243,8	-276,2	-384,8
Kulut yhteensä	-932,3	-1 071,7	-1 487,5
LIIVEVOITTO/-TAPPIO	-16,3	-56,8	-52,5
Rahoitustuotot	0,9	0,3	0,9
Rahoituskulut	-14,9	-14,3	-22,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-14,0	-14,0	-21,2
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA	-30,2	-70,8	-73,7
Tuloverot	-10,4	1,1	-15,1
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO, JATKUVAT TOIMINNOT	-40,6	-69,7	-88,9
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	10,5	-14,8	-86,1
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-30,1	-84,6	-175,0
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-30,1	-84,6	-175,0
Määräysvallattomille omistajille		-0,0	-0,0
Osakekohtainen tulos, euroa:			
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-0,62	-0,97	-1,24
Lopetetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	0,15	-0,21	-1,20
Tilikauden tuloksesta (laimennettu ja laimentamaton)	-0,47	-1,17	-2,43

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-30,1	-84,6	-175,0
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät ennen veroja		-0,0	0,0
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, verovaikutus		0,0	0,0
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät verojen jälkeen		-0,0	0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) ennen veroja		438,1	473,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16), verovaikutus		-87,7	-94,5
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) verojen jälkeen		350,4	378,5
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä ennen veroja	-3,9	-1,1	1,5
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä, verovaikutus		-0,0	0,1
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä verojen jälkeen	-3,9	-1,1	1,6
Rahavirran suojaus ennen veroja	-0,8	-3,4	-3,6
Rahavirran suojaus, verovaikutus	0,2	0,7	0,8
Rahavirran suojaus verojen jälkeen	-0,6	-2,6	-2,8
Muut laajan tuloksen erät, netto	-4,5	346,7	377,2
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-34,6	262,1	202,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille, jatkuvat toiminnot	-45,1	276,9	288,4
Emoyhtiön osakkeenomistajille, lopetetut toiminnot	10,5	-14,8	-86,1
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		-0,0	-0,0

KONSERNITASE

Milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Tavaramerkki	94,5	96,6	98,9
Aineettomat oikeudet	43,1	54,3	48,7
Muut aineettomat hyödykkeet	3,3	3,8	3,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6,2	1,8	1,9
Liikearvo	730,4	746,9	764,7
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	877,5	903,5	917,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	109,4	139,1	140,4
Rakennukset ja rakennelmat	613,9	749,7	777,8
Koneet ja kalusto	81,4	72,2	63,2
Vuokrahuoneiston perusparannusmenot	4,4	19,7	5,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8,5	23,2	29,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	817,6	1 003,9	1 016,2
Sijoituskiinteistöt	181,0		
Pitkäaikaiset saamiset	9,6	8,4	9,7
Myytavissä olevat sijoitukset	5,4	7,7	5,4
Laskennalliset verosaamiset	40,3	32,7	45,2
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 931,4	1 956,1	1 994,5
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	205,4	261,2	170,8
Lyhytaikaiset saamiset			
Korolliset saamiset	1,0	1,7	1,6
Tuloverosaamiset	0,1	0,7	0,2
Korottomat saamiset	69,9	71,6	53,8
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	71,0	74,0	55,5
Rahavarat	12,3	14,0	19,1
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	288,7	349,2	245,4
MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT	14,6	32,2	34,0
VARAT YHTEENSÄ	2 234,7	2 337,5	2 273,9
Milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	144,1	144,1	144,1
Ylikurssirahasto	186,1	186,1	186,1
Uudelleenarvostusrahasto	368,9	350,4	368,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	250,4	250,4	250,4
Muut rahastot	44,0	44,7	44,6
Muuntoerot	-8,3	-7,0	-4,3
Kertyneet voittovarot	-57,2	53,7	-27,1
Hybridilaina	84,3		84,3
Emoyhtiön omistajien oman pääoman osuus	1 012,3	1 022,5	1 046,9
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 012,3	1 022,5	1 046,9
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	157,4	147,3	163,9
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	563,0	557,6	534,7
Eläkeveloitteet		0,0	
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma ja pitkäaikaiset varaukset	3,5	7,8	4,8
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	723,9	712,7	703,4
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	275,7	383,9	248,7
Lyhytaikaiset korottomat velat			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	171,5	203,4	207,5
Tuloverovelat	22,8	0,8	20,5
Lyhytaikaiset varaukset	5,9	7,9	2,5
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	200,1	212,1	230,5
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	475,8	596,0	479,2
MYYTÄVÄNÄ OLEVIIN VAROIHIN LIITTYVÄT VELAT	22,7	6,3	44,4
VELAT YHTEENSÄ	1 222,4	1 315,0	1 227,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 234,7	2 337,5	2 273,9

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tilikauden voitto/tappio	-30,1	-84,6	-175,0
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	43,8	61,8	89,1
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-1,1	0,7	1,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut	14,9	16,2	27,0
Korkotuotot	-0,9	-0,4	-1,1
Tuloverot	10,4	-1,1	15,1
Muut oikaisut	-12,0	-15,8	-24,1
Käyttöpääoman muutokset:			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-39,3	-22,0	73,0
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-8,8	21,8	47,0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-10,6	-37,3	-11,2
Maksetut korot	-11,9	-13,5	-17,8
Saadut korot liiketoiminnasta	0,7	0,4	0,8
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-1,4	0,0	-1,5
Maksetut verot liiketoiminnasta	-8,1	-5,8	-5,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	-54,6	-79,8	17,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-29,5	-37,8	-53,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	5,7	0,7	0,9
Tytäryritysten hankinnat, vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-0,3	-0,3
Myönnettyt lainat	0,0	-5,0	-7,0
Saadut osingot investoinneista	0,1	0,1	0,1
Investointien nettorahavirta	-23,7	-42,2	-60,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Hybridilainan liikkeeseen laskusta saadut maksut			84,3
Lyhytaikaisten lainojen nostot	267,5	325,6	218,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-218,1	-211,8	-207,4
Pitkäaikaisten lainojen nostot	47,5	47,3	51,2
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-30,5	-55,0	-112,9
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut	-0,2	-0,9	-0,6
Rahoituksen nettorahavirta	66,2	105,2	32,7
RAHAVAROJEN MUUTOS	-12,0	-16,8	-10,4
Rahavarat tilikauden alussa	19,1	29,3	29,3
Luotollinen shekkitili	-4,1	-4,1	-4,1
Rahavarat tilikauden alussa	15,0	25,3	25,3
Rahavarojen muutos	-12,0	-16,8	-10,4
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,0	0,0	0,2
Rahavarat tilikauden lopussa	12,3	14,0	19,1
Luotollinen shekkitili	-9,3	-5,5	-4,1
Rahavarat tilikauden lopussa	3,0	8,4	15,0

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2015	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4
Tilikauden voitto/tappio								-84,6		-84,6	-0,0	-84,6
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			350,4							350,4		350,4
Etuusperusteisen nettovelan uudelle- en määrittämisestä johtuvat erät								-0,0		-0,0		-0,0
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä							-1,1			-1,1		-1,1
Rahavirran suojaus				-2,6						-2,6		-2,6
Laaja tulos yhteensä *)			350,4	-2,6			-1,1	-84,6		262,1		262,1
OMA PÄÄOMA 30.9.2015	144,1	186,1	350,4	0,8	250,4	43,9	-7,0	53,7		1 022,5		1 022,5

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2015	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4
Hybridilainan nosto									85,0	85,0		85,0
Hybridilainan kulut									-0,7	-0,7		-0,7
Tilikauden voitto/tappio								-175,0		-175,0	-0,0	-175,0
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			378,5							378,5		378,5
Muut muutokset			-9,6					9,6		0,0		0,0
Etuusperusteisen nettovelan uudelle- en määrittämisestä johtuvat erät								0,0		0,0		0,0
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä							1,6			1,6		1,6
Rahavirran suojaus				-2,8						-2,8		-2,8
Laaja tulos yhteensä *)			378,5	-2,8			1,6	-175,1		202,2		202,2
OMA PÄÄOMA 31.12.2015	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2016	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9
Tilikauden voitto/tappio								-30,1		-30,1		-30,1
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä							-3,9			-3,9		-3,9
Rahavirran suojaus				-0,6						-0,6		-0,6
Laaja tulos yhteensä *)				-0,6			-3,9	-30,1		-34,6		-34,6
OMA PÄÄOMA 30.9.2016	144,1	186,1	368,9	0,1	250,4	43,9	-8,3	-57,2	84,3	1 012,3		1 012,3

*) Laskennallisilla veroilla vähennettynä
Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

KONSERNIN TOIMINTASEGMENTIT

Liikevaihto, milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Stockmann Retail	428,1	512,3	740,8
Fashion Chains	461,9	483,8	668,4
Real Estate	44,5	44,9	59,3
Segmentit yhteensä	934,4	1 041,0	1 468,5
Jakamaton	0,0	0,2	0,3
Eliminoinnit	-19,7	-26,5	-34,0
Konserni yhteensä	914,7	1 014,7	1 434,8

Liikevoitto/-tappio, milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Stockmann Retail	-63,8	-73,3	-72,9
Fashion Chains	35,3	10,0	30,5
Real Estate	16,5	14,6	16,3
Segmentit yhteensä	-12,0	-48,6	-26,1
Jakamaton	-4,2	-8,2	-26,4
Konserni yhteensä	-16,3	-56,8	-52,5
Rahoitustuotot	0,9	0,3	0,9
Rahoituskulut	-14,9	-14,3	-22,1
Voitto/tappio ennen veroja, konserni yhteensä	-30,2	-70,8	-73,7

Poistot, milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Stockmann Retail	11,4	12,5	13,7
Fashion Chains	14,9	17,2	22,3
Real Estate	16,1	20,7	27,4
Segmentit yhteensä	42,4	50,4	63,4
Jakamaton	1,4	2,0	8,5
Konserni yhteensä	43,8	52,4	71,9

Retail Venäjän liiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoiksi.
Tuloslaskelmaan liittyvät vertailuluvut on oikaistu.

Investoinnit, brutto, milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Stockmann Retail	13,4	19,8	25,8
Fashion Chains	12,1	14,7	21,9
Real Estate	4,0	1,9	4,8
Segmentit yhteensä	29,5	36,4	52,5
Jakamaton	0,1	0,4	1,0
Konserni yhteensä	29,6	36,8	53,4

Varat, milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Stockmann Retail	241,7	302,2	209,6
Fashion Chains	1 002,7	1 031,8	1 038,4
Real Estate	910,1	901,5	917,3
Segmentit yhteensä	2 154,5	2 235,6	2 165,3
Jakamaton	65,6	67,6	74,6
Myyttävänä olevat pitkäaikaiset varat	14,6	34,4	34,0
Konserni yhteensä	2 234,7	2 337,5	2 273,9

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

TIETOA MARKKINA-ALUEISTA

Liikevaihto, milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Suomi	430,3	519,4	743,2
Ruotsi ja Norja *)	367,3	366,7	512,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	117,2	128,6	179,0
Konserni yhteensä	914,7	1 014,7	1 434,8
Suomi %	47,0 %	51,2 %	51,8 %
Ulkomaat %	53,0 %	48,8 %	48,2 %

Liikevoitto/-tappio, milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Suomi	-58,1	-83,7	-102,9
Ruotsi ja Norja *)	40,9	32,8	55,4
Baltia, Venäjä ja muut maat	1,0	-5,9	-5,0
Konserni yhteensä	-16,3	-56,8	-52,5

Pitkäaikaiset varat, milj. euroa	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
Suomi **)	738,9	721,8	771,4
Ruotsi ja Norja	837,1	857,0	878,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	315,4	345,2	299,9
Konserni yhteensä	1 891,4	1 924,0	1 949,9
Suomi %	39,1 %	37,5 %	39,6 %
Ulkomaat %	60,9 %	62,5 %	60,4 %

Retail Venäjän liiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoiksi. Tuloslaskelmaan liittyvät vertailuluvut on oikaistu.

*) Sisältää franchising-tuotot

**) Sisältää myytäväksi luokitellut pitkäaikaiset varat

MYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista			
Tuotot	13,2	122,5	177,4
Kulut	12,8	137,4	186,4
Tulos ennen ja jälkeen verojen	0,4	-14,8	-9,0
Konsernin sisäiset veloitukset ja vuokratuotot on eliminoitu eivätkä ne näin ollen sisälly tuottoihin ja kuluihin.			
Retail Venäjän myyntiin liittyvä tulos verojen jälkeen	10,1		-77,2
Tulos lopetuista toiminnoista	10,5	-14,8	-86,1
Lopettettujen toimintojen rahavirrat			
Liiketoiminnan rahavirrat	0,0	-5,6	-11,7
Investointien rahavirrat	6,0	-0,1	1,1
Rahoituksen rahavirrat		5,6	8,3
Rahavirrat yhteensä	6,0	-0,1	-2,3
Lopetetut toiminnot, myytäväksi luokitellut varat ja velat			
Lyhytaikaiset saamiset			13,3
Lyhytaikaiset velat	4,0		23,4
Nettovarot	-4,0		-10,1
Muut myytäväksi luokitellut varat ja velat			
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,4	0,6	0,6
Vaihto-omaisuus	10,8	13,3	10,9
Muut saamiset	3,2	18,1	8,5
Rahavarat	0,2	0,2	0,7
Muut velat	18,7	6,3	21,0
Nettovarot	-4,1	25,9	-0,3

KONSERNIN TUNNUSLUKUJA

	30.9.2016	30.9.2015 Oikaistu	31.12.2015
Omavaraisuusaste, prosenttia	45,4	43,8	46,1
Nettovelkaantumisaste, prosenttia	80,8	89,9	72,1
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa	-0,76	-1,11	0,24
Korollinen nettovelka, milj. euroa	816,6	918,0	753,6
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1000 kpl	72 049	72 049	72 049
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo, 1000 kpl	72 049	72 049	72 049
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo, laimennettu, 1000 kpl	72 049	72 049	72 049
Osakkeiden markkina-arvo, milj. euroa	497,8	490,6	449,4
Liikevoitto/-tappio, prosenttia liikevaihdosta *)	-1,8	-5,6	-3,7
Oma pääoma/osake, euroa	14,05	14,19	14,53
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	-11,8	-13,4	-19,4
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	-3,5	-5,2	-7,6
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaiseksi muutettuna *)	6 610	7 724	7 643
Investoinnit, milj. euroa	29,6	37,0	53,4

*) Jatkuvat toiminnot

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET:

Omavaraisuusaste, prosenttia	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, prosenttia	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat} - \text{korolliset saamiset}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma – rahavarat – korolliset saamiset
Osakkeiden markkina-arvo	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain
Tulos/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos} - \text{verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä}^*}$
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	= 100 x	$\frac{\text{kauden tulos (12 kk)}}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus (keskim. 12 kk:n aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	= 100 x	$\frac{\text{tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut (12 kk)}}{\text{sijoitettu pääoma (keskimäärin 12 kk:n aikana)}}$

* Ilman yhtiön omistamia omia osakkeita

EURON VAIHTOKURSSIT

Kauden päätöskurssi	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
RUB	70,5140	73,2416	80,6736
NOK	8,9865	9,5245	9,6030
SEK	9,6210	9,4083	9,1895
Kauden keskimurssi	1.1.–30.9.2016	1.1.–30.9.2015	1.1.–31.12.2015
RUB	76,2670	66,5056	67,9919
NOK	9,3781	8,8113	8,9442
SEK	9,3709	9,3707	9,3532

TIETOA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin

Milj. euroa	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015	Q2 2015	Q1 2015	Q4 2014
Jatkuvat toiminnot								
Liikevaihto	288,9	352,7	273,1	420,0	317,9	351,0	345,8	476,3
Liiketoiminnan muut tuotot	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-131,1	-160,9	-136,1	-205,9	-153,1	-166,1	-184,1	-257,5
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	-64,7	-76,1	-75,7	-81,9	-71,7	-81,0	-86,9	-93,7
Poistot ja arvonalentumiset	-14,7	-15,0	-14,2	-19,4	-17,5	-17,4	-17,6	-14,6
Liiketoiminnan muut kulut	-76,1	-90,2	-77,5	-108,5	-86,2	-90,7	-99,3	-138,6
Liikevoitto/-tappio, milj. euroa	2,9	11,1	-30,3	4,3	-10,6	-4,1	-42,0	-28,1
Rahoitustuotot	0,2	0,3	0,4	0,6	-0,2	-0,4	0,9	0,1
Rahoituskulut	-5,3	-5,0	-4,7	-7,7	-4,7	-4,6	-5,0	-5,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-5,0	-4,7	-4,3	-7,2	-4,9	-5,0	-4,1	-5,4
Voitto/tappio ennen veroja	-2,1	6,5	-34,6	-2,9	-15,5	-9,1	-46,2	-33,5
Tuloverot	-5,2	-8,2	3,0	-16,3	5,1	-3,0	-1,0	-7,0
Tilikauden voitto/tappio, jatkuvat toiminnot	-7,3	-1,7	-31,6	-19,1	-10,4	-12,1	-47,2	-40,5
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	0,1	0,0	10,4	-71,3	-6,1	0,2	-8,9	2,4
Tilikauden voitto/tappio	-7,2	-1,7	-21,2	-90,4	-16,5	-11,9	-56,2	-38,1

Osakekohtainen tulos vuosineljänneksittäin

Euroa	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015	Q2 2015	Q1 2015	Q4 2014
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-0,12	-0,04	-0,46	-0,27	-0,14	-0,17	-0,66	-0,56
Tilikauden tuloksesta (laimennettu ja laimentamaton)	-0,12	-0,04	-0,31	-1,26	-0,23	-0,16	-0,78	-0,53

Segmenttitiedot vuosineljänneksittäin

Milj. euroa	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015	Q2 2015	Q1 2015	Q4 2014
Liikevaihto								
Stockmann Retail	124,2	168,7	135,2	228,5	145,1	169,2	197,9	273,3
Fashion Chains	156,1	175,6	130,2	184,6	166,4	175,2	142,3	196,9
Real Estate	14,9	14,7	14,8	14,4	15,0	15,2	14,6	15,0
Jakamaton	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,1
Eliminoinnit	-6,3	-6,4	-7,1	-7,5	-8,7	-8,8	-9,0	-8,8
Konserni yhteensä	288,9	352,7	273,1	420,0	317,9	351,0	345,8	476,3
Liikevoitto/-tappio, milj. euroa								
Stockmann Retail	-18,0	-20,5	-25,3	0,4	-28,9	-21,8	-22,6	-2,9
Fashion Chains	15,7	28,1	-8,5	20,5	15,3	17,7	-23,0	2,9
Real Estate	5,1	5,4	6,0	1,7	4,5	5,5	4,6	3,9
Jakamaton	0,2	-1,8	-2,6	-18,2	-1,6	-5,5	-1,0	-34,9
Konserni yhteensä	2,9	11,1	-30,3	4,3	-10,6	-4,1	-42,0	-30,9
Täsmäytys raportoituun liikevoittoon/-tappioon:								
Poistojen muutos (IAS 16)								2,9

Tietoa markkina-alueista

Milj. euroa	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015	Q2 2015	Q1 2015	Q4 2014
Liikevaihto								
Suomi	128,3	169,1	132,9	223,8	148,1	166,2	205,1	262,6
Ruotsi ja Norja *)	122,8	140,6	103,9	145,8	129,8	137,4	99,6	137,8
Baltia, Venäjä ja muut maat	37,8	43,0	36,4	50,4	40,0	47,4	41,2	76,0
Konserni yhteensä	288,9	352,7	273,1	420,0	317,9	351,0	345,8	476,3
Suomi %	44,4 %	47,9 %	48,6 %	53,3 %	46,6 %	47,4 %	59,3 %	55,1 %
Ulkomaat %	55,6 %	52,1 %	51,4 %	46,7 %	53,4 %	52,6 %	40,7 %	44,9 %
Liikevoitto/-tappio								
Suomi	-14,3	-18,3	-25,5	-19,2	-27,3	-24,1	-32,2	-42,7
Ruotsi ja Norja *)	16,0	27,4	-2,6	22,6	18,6	18,7	-4,5	12,9
Baltia, Venäjä ja muut maat	1,2	2,0	-2,2	1,0	-1,9	1,3	-5,3	-1,2
Konserni yhteensä	2,9	11,1	-30,3	4,3	-10,6	-4,1	-42,0	-31,0

*) Sisältää franchising-tuotot

Retail Venäjän liiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoiksi. Tuloslaskelmaan liittyvät vertailuluvut on oikaistu.

KONSERNIN VASTUUT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Konsernin ulkopuoliset vastuut, milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	1,7	1,7	1,7
Pantit ja takaukset	11,2	8,4	8,0
Kiinteistöinvestointien arvonalisäveron tarkistusvastuu	15,2	17,0	17,6
Yhteensä	28,1	27,1	27,3
Hybridilaina			
Stockmann on laskenut liikkeelle 85 milj. euron hybridilainan 17.12.2015. Lainan kertynyt korko kauden lopussa oli:	5,2		0,3
Konsernin liiketilojen vuokrasopimukset, milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Sitovien liiketilojen vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat			
Yhden vuoden kuluessa	124,4	160,0	158,7
Yli vuoden kuluessa	598,9	692,7	726,6
Yhteensä	723,3	852,8	885,3
Sisältää Retail Venäjän 30.9.2015 98,6 milj. euroa ja 31.12.2015: 94,0 milj. euroa.			
Konsernin leasingsovimusten maksut, milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Yhden vuoden kuluessa	0,5	0,6	0,7
Yli vuoden kuluessa	1,0	1,1	1,0
Yhteensä	1,5	1,7	1,7
Konsernin johdannaisopimukset, milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Nimellisarvo			
Valuuttajohdannaiset	448,9	488,6	523,3
Sähköjohdannaiset	1,1	2,1	1,8
Yhteensä	450,0	490,7	525,1

KONSERNIN VARAT JA LIIKEARVO

Varat, milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Hankintameno kauden alussa	2 331,8	1 960,6	1 960,6
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 1.1.		438,3	438,3
Hankintameno kauden alussa yhteensä	2 331,8	2 398,9	2 398,9
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon	-0,3		34,7
Muuntoero +/-	-41,2	-3,3	19,0
Lisäykset kauden aikana	29,6	37,0	53,4
Vähennykset kauden aikana	-7,6	-31,2	-46,3
Siirrot erien välillä kauden aikana	0,0	0,3	
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	1,0	-0,5	-128,0
Hankintameno kauden lopussa	2 313,1	2 401,2	2 331,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden alussa	-397,6	-457,9	-457,9
Muuntoero +/-	1,1	1,9	0,2
Vähennysten poistot kauden aikana	4,1	23,2	39,4
Kertyneet poistot siirroista myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-0,7	0,8	109,7
Poistot ja arvonalentumiset kauden aikana	-43,8	-61,8	-89,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden lopussa	-437,0	-493,8	-397,6
Kirjanpitoarvo kauden alussa	1 934,1	1 502,7	1 502,7
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 876,1	1 907,4	1 934,1

Laskelma konsernin varojen muutoksesta sisältää seuraavan liikearvon muutoksen:

Liikearvo, milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Hankintameno kauden alussa	764,7	748,1	748,1
Muuntoero +/-	-34,3	-1,2	16,6
Hankintameno kauden lopussa	730,4	746,9	764,7
Kirjanpitoarvo kauden alussa	764,7	748,1	748,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	730,4	746,9	764,7

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT IAS 39:N
MUKAISESTI RYHMITELTYNÄ SEKÄ KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKKINEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 30.9.2016	Käypä arvo 30.9.2016	Kirjanpitoarvo 30.9.2015	Käypä arvo 30.9.2015	Kirjanpitoarvo 31.12.2015	Käypä arvo 31.12.2015
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	0,6	0,6	1,3	1,3	1,2	1,2
Käypään arvoon tulosvaikutteiset kirjattavat rahoitusvarat							
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	2	11,3	11,3	3,1	3,1	0,5	0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset saamiset		9,6	9,6	8,4	8,4	9,7	9,7
Lyhytaikaiset saamiset, korolliset		1,0	1,0	1,7	1,7	1,6	1,6
Lyhytaikaiset saamiset, korottomat		57,9	57,9	67,2	67,2	52,1	52,1
Rahavarat		12,3	12,3	14,0	14,0	19,1	19,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat	3	5,4	5,4	7,7	7,7	5,4	5,4
Rahoitusvarat yhteensä		98,2	98,2	103,3	103,3	89,6	89,6

Rahoitusvelat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 30.9.2016	Käypä arvo 30.9.2016	Kirjanpitoarvo 30.9.2015	Käypä arvo 30.9.2015	Kirjanpitoarvo 31.12.2015	Käypä arvo 31.12.2015
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
Käypään arvoon tulosvaikutteiset kirjattavat rahoitusvelat							
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	2	0,3	0,3	1,1	1,1	5,3	5,3
Sähköjohdannaiset	1	0,2	0,2	0,5	0,5	0,5	0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset velat, korolliset	2	563,0	564,8	557,6	557,8	534,7	534,9
Lyhytaikaiset velat, korolliset	2	275,7	276,3	383,9	384,6	248,7	249,4
Lyhytaikaiset velat, korottomat		170,6	170,6	202,0	202,0	201,6	201,6
Rahoitusvelat yhteensä		1 010,4	1 012,8	1 145,3	1 146,2	991,2	992,1

Konserni käyttää seuraavaa arvostusmenetelmien hierarkiaa käyvän arvon määrittämisessä ja esittämisessä:

Taso 1: Vastaavien omaisuuserien tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Menetelmät, joissa käytetään syöttötietona markkinahintanoteerauksia, jotka ovat säännöllisesti saatavissa pörsissä, välittäjältä tai markkinahinnoittelun palveluntuottajalta. Tason 2 rahoitusinstrumentit ovat pörssinoteeraamattomia (OTC) johdannaisia, jotka on luokiteltu joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi tai suojauslaskettaviksi.

Taso 3: Menetelmät, jotka vaativat eniten johdon harkintaa.

Tilikauden aikana ei ole ollut siirtoja tasojen välillä.

Tason 3 rahoitusvarat ovat sijoituksia listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, joiden käypä arvo määritellään johdon harkintaan perustuvien menetelmien perusteella. Sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, koska sijoitusten hankinta- ja luovutuspäätökset tehdään liiketoiminnallisin perustein. Seuraavassa laskelmassa on esitetty tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen muutos raportointikauden aikana.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos, milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Kirjanpitoarvo 1.1.	5,4	7,8	7,8
Muuntoero +/-	0,2	0,0	0,0
Osakkeiden myynti	-0,2	-0,1	-0,1
Käyvän arvon muutos			-1,6
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin			-0,6
Yhteensä	5,4	7,7	5,4

STOCKMANN

Stockmann Oyj Abp
Aleksanterinkatu 52 B
PL 220
00101 HELSINKI
Puh. (09) 1211
stockmanngroup.com